

Veszélyes jelenlét

A mai szakasz a legtöbbünket elsősre megrendíti és/vagy felháborítja: "Hogyan halhat meg Isten ítélete nyomán két ember?" És most, a gyász napjaiban, különösen is érzékenyek vagyunk erre: „csak nem azt akarod mondani, hogy Isten ilyen, és a baleset áldozatait is Isten ítéletén keresztül kellene értelmezni...?” – Nem! - Továbbá: Miért ilyen fontos kérdés a pénz? (Ráadásul ma az adakozás vasárnapja van...) Milyen életszerűtlen (vagy milyen kényelmetlen/fenyegető), hogy Jézus első követőinek *"mindenük közös volt."* Végül pedig az a legszörnyűbb, ha a kettőt így kötjük össze: *mivel ezek ketten nem adakoztak az egyháznak, Isten halálra sújtotta őket.* Azonnal ott a kérdés: ezt a történetet vajon ki találta ki? Kinek az érdekeit szolgálja? Tudom, hogy mindkét mozzanat érthetetlen és felháborító sokaknak. Felháborító azért, mert az a tapasztalatunk, hogy akik Istenben egy olyan Istent látnak, aki elítéli a bűnöst, maguk is hajlamosak ezt a - gyakran kegyetlen - ítéletet képviselni mások felé. Felháborító azért is, mert az egyházban a pénzzel való visszaélés egyáltalán nem ismeretlen.

Mégis ez a szakasz van előttünk, és Isten Lelke valamit ezzel a bibliai szakasszal el akar ma is végezni Isten népében. Nyilván nem azt akarja, hogy ítélkező, kegyetlen emberekké legyünk - mindig másra hív... éppen az ellenkezőjére. Nyilván nem azt akarja, hogy rossz lelkiismerettel küszködjünk azzal, hogy adunk-e pénzünkéből, hogyan és mennyit. De vajon akkor mire hív? Mit akar a Szentlélek ezzel a bibliai szakasszal ma?

Hadd éljek egy képpel, amely segít megválaszolni a kérdést. Ha félhomályban benézünk egy félig rendben lévő szobába, úgy látjuk, minden rendben. De amikor vakítóan besüt a nap, feltárul, hogy mennyi pókháló, por, mocsok van a látszólagos rend és tisztaság mögött. Valahogy így szeretne a Szentlélek világossága beragyogni ezen a bibliai részen keresztül Isten népe életébe újra és újra. Ha magunkra nézünk, lehet, hogy nagyjából rendben találjuk magunkat. Úgy gondoljuk, olyanok vagyunk, amilyenek egy gyülekezetnek lennie kell. Itt-ott persze változhatnánk, növekedhetnénk, de úgy látjuk magunkat, hogy nagyjából minden rendben. Meggyőződésem, hogy a Szentlélek ma ezzel az igével szembesíteni szeretne bennünket: milyenek lát ő, és milyen az a gyülekezet, amely - bár nem tökéletes - de közelebb áll hozzá. És nem azért teszi ezt, hogy elítéljen, hanem sokkal inkább azért, hogy magához hívjon. Lássuk hát, hogyan világosít meg bennünket ez a szakasz három tekintetben: **1. A gyülekezet, mint közösség; 2. A bűn valósága; 3. Isten jelenléte közöttünk.** Mindhárom téma fontos nekünk Gazdagréten... de talán mindháromban nagyobb világosságra, mélyebb megértésre és megélésre hívtunk... valamint még egy fontos megjegyzés: ez a három dimenzió egy valósághoz tartozik. Nem létezik egyik a másik nélkül. És bár egymás után beszélek róluk - mégis látnunk kell, hogy egy dolgról esik szó (lelki ébredés).

1. A gyülekezet, mint közösség

"A hívők egész gyülekezete pedig szívében és lelkében egy volt." Ezek az egyszerű, egyeseknek talán kicsit túl romantikusnak tűnő szavak egy különleges tapasztalatról, különleges megélésről adnak hírt. Olyan sok szó esik egységről, közösségről - közöttünk

is - hogy elvész ennek a kijelentésnek a súlya. Azért, mert ez a fajta szívbeli, lélekbeli egység egyrészt nem magától értetődő, másrészt nem emberi erőlködés eredménye. Sokkal inkább ajándék; olyan ajándék, amely felülről, Istentől száll alá. Ezt hangsúlyozni kell, mert ha nem értjük, ha sohasem éltük meg, milyen az Isten által kimunkált mély egység, akkor egy idő után elégünk lesz mindabból, amit "közösségként" élünk meg, vagy amire a "közösség" alatt gondolunk.

Tegyünk két elhatárolást:

Nem a hasonlókkal való egy húron pendülés - esetleg egy kis lelki/vallásos inspirációval feldobva. Vajon miben különbözik a korai gyülekezetben megtapasztalt egység a jó kis csapat egységtől, amit akár egy csapatépítő tréning során átélünk, amelyben motivációt nyerünk egy feladat közös elvégzésére - azon túl, hogy keresztény ideák, gondolatok, célok vannak ebben? Mit jelenthet, hogy egy csapat *"szívében és lelkében egy"*? Az a benyomásom, hogy keresztény közösségen gyakran ezt értjük: jó emberek, jó csapat, jó inspiráció... De Jeruzsálemben nem ezt látjuk.

Máskor közösségen, egységen azt értjük, hogy sok különböző embert, elképzelést, irányt valahogy sikerül egybeterelni, egyben tartani. Érezzük, látjuk, hogy akár a családban, akár a barátaink között, akár a munkahelyen vagy iskolában/egyetemen minden szertesztét húz, és képtelenség az embereket egy asztalhoz ültetni (mind fizikai, mind lelki értelemben), és amikor valamilyen módon, sok-sok erőfeszítés árán sikerül egy *egyensúlyi helyzetet* teremteni, vagy akár egy részleges egyirányultságot megformálni, az a közösségnek, az egységnek egy örömteli példája. Nagyszerű vezetői tett, és nagyszerű eredmény egy széthúzásokkal teljes világban/társadalomban... De a jeruzsálemi gyülekezetben nem erről van szó.

Miben több, amit látunk? Miben más, amivel Isten Szentlelke meg akarja világítani a mi szívünket és a mi lelkünket - amely létrehozza a mi közösségünket?

A kulcs, amint én látom, az erő. A **közösség ereje**, az itt megvalósuló egység ereje, amely sokkal több, mint az egyének erejének, lehetőségeinek az összessége. Ez az erő pedig két irányban nyilvánul meg: befelé és kifelé. **Befelé**, egymás felé: *"Senki sem mondott vagyónából semmit a magáénak, hanem mindenük közös volt."* Bibliamagyarázók hangsúlyozzák, amint később Péter szavaiból is egyértelmű, hogy ez nem kötelező beszolgáltatást jelentett, valamint nem is egyfajta magántulajdon nélküli öskommunizmust. Sokkal inkább arról van szó, hogy e szívbeli, lélekbeli egység olyan valóságos, hogy szinte magától teljeseedik be az, amit az Ószövetségben így mond Isten törvénye: *"Ne legyen köztetek szegény, hiszen gazdagon megáld téged az ÚR azon a földön, amelyet az ÚR, a te Istened örökségül ad neked, hogy birtokba vedd. ... Ha valaki elszegényedik testvéreid közül valamelyik lakóhelyeden, abban az országban, amelyet Istened, az ÚR ad neked, ne légy kemény szívű és szűkmarkú szegény testvéreddel szemben, hanem légy hozzá bőkezű, és adj neki szívesen kölcsönt, amennyire szüksége van, amiben segítséget szenved."* (5Móz. 15.4, 7-8) Amikor Isten elhívta, megváltotta népét, ez volt a terve, az álma: legyen egy nép, ahol nincs szegénység... Ez mutat rá arra, hogy kicsoda Isten, és milyen beteljesedés felé vezet a világot: ahogyan nem volt

szükség, szegénység a teremtésben, úgy nem lesz majd a megváltás teljességében sem. És addig legyen ennek jele, előíze az ő népe: ne legyen közötted szegény.

Amit azonban a törvény nem tud megadni, mert az önzésünket nincs hatalma - se a törvénynek, se magunknak - legyőzni, megtörténik itt: önként, szabadon, a saját vagyonukból gondoskodnak Jézus követői testvéreikről. Ez a közösség ereje befelé. Ettől nem függetlenül ennek az egységnek **kifelé** is hatalmas ereje van: *"Az apostolok nagy erővel tettek bizonyosságot az Úr Jézus feltámadásáról, és nagy kegyelem volt mindnyájukon."* Az egység, a rendkívüli helyzet, amelyben nem volt szűkölködő, ahogy ez a gyülekezet egy volt, és - igen! - ahogy megosztották anyagi javaikat, az erőt jelentett abban is, ahogy az apostolok Jézus feltámadását hirdették kifelé. A közösség megélése, a gyülekezet élete hitelesítette az ige hirdetést. Bárki mondhatja, hogy Jézus feltámadt, amire bárki mondhatja, hogy bolond vagy - de ha emögött egy korábban nem ismert egység, szeretet, mindenkit megindító áldozatos adakozás és a szegényekről való gondoskodás van, akkor már nem olyan magától értetődő, hogy ez bolondság... Meggyőző ereje van ennek a közösségnek.

2. A bűn valósága

Az első gyülekezet élete erőteljes fénynyalábot irányított ránk: közösségünk és adakozásunk területén hívott Isten világosságába. Másodszor, lássuk a bűn kérdését. A probléma tehát az, hogy miért kellene két embernek meghalnia azért, mert nem adták oda mindenüket az egyháznak? A bűn (ha egyáltalán használhatunk egy ilyen szót) és a büntetés nem arányosak. Az pedig, hogy mindez Istennek tulajdoníttatik, kifejezetten taszító.

Hadd kezdjem egy történettel. Pár hónapja menet közben beleakadtam egy rádiós beszélgetésbe, amelyben egy drogos karriert befutott fiatalembert faggatott a riporter. Ahogy beszélgettek, végig nagyon erősen azt éreztem, hogy ez a srác még nem kész felelősséget vállalni önmagáért. Klasszikus drogos karrier, bűnözés stb., és mintha mindvégig tolná el magától a felelősséget. Majd ahogy az élete eseményeit mesélte, elhangzott egy ilyen mondat (sajnos nem emlékszem szó szerint, de lényegileg igen): "És akkor nem kaptam kézhez az érettségim, mert elcsúsztam töriből..." Ez a mondat tette fel az "i-re" a pontot: minden csak úgy történt valahogy, de nem az én felelősségem miatt. Nem azt mondta, hogy soha nem érettségiztem le, mert megbuktam történelemből, hanem *nem kaptam kézhez az érettségi bizonyítványom*. Azaz megvan, csak nem adták oda... Értjük. Mert elcsúsztam, megcsúsztam... Nos, nem azért hozom ezt a példát, hogy bárkit - különösen egy fiatal srácot, aki harcol a drogból való szabadulással - kicikizzek. Sokkal inkább azért, mert ez a pár perces beszélgetés számomra annak illusztrációjává vált, ahogy a mai kultúrában a kudarchoz, a rosszhoz, a bűnhöz viszonyulunk. Megbotlottam, megcsúsztam, nem jött össze - amint talán a mi olvasatunkban Anániás és Szafira esetében is ez történt. És miközben nagyon erősen hiszek abban, hogy megértéssel, kegyelemmel és bátorítással kell lennünk mindenki iránt, aki elbukik, mégis azt is számba kell venni, hogy a *bűn valóságával szembesülni* igen nehéz a mai világban.

Mi történt hát Anániással és Szafirával? Egyértelmű az eddig elhangzottakból, de mondjuk ki újra: nem az a bűnük, hogy nem adták oda mindenüket a gyülekezetnek,

hiszen ez nem volt kötelező. Péter ezt mondja: *"Anániás, miért szállta meg a Sátán a szívedet, hogy hazudj a Szentléleknek, és félretegyél magadnak a föld árából? Vajon nem a tiéd volt-e, amíg el nem adtad, és miután eladtad, nem te rendelkezted-e az árával? Mi indította szívedet ilyen cselekedetre? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek."* Nem azt csináltál-e a vagyonoddal, amit akartál? Akkor miért csaltál és miért hazudtál? Vajon miért döntött úgy ez a házaspár, hogy látszólag azt teszik, mint sokan mások - de valójában mégis valami egészen mást? Miért volt szükségük arra, hogy úgy tűnjenek, mint akik szívükben és lelkükben egyik mindenkivel, mint akik az egységnek ugyanabban a különleges csodájában sodortatnak, miközben ennek valósága nem volt ott a szívükben? Miért kellett hazudniuk, miért kellett csalniuk? Mi akartak megszerezni ezzel, mi volt az a nagyobb jó számukra, mint az, hogy nem állnak be azok közé, akik adnak, vagy pedig ők is odaadják az eladott birtok teljes árát? Pontosan nem tudjuk. De az nyilvánvaló, hogy a szívük mélyén fontosabb volt valami annál, mint hogy tiszta és önzetlen szívvel tartozzanak a gyülekezetnek. Úgy akartak látszani - de nem voltak készek úgy cselekedni. És ez az indulat, - nem a hazugság önmagában! - hanem ez a kétszínű indulat tökéletes eszköze lehetett volna a Sátánnak arra, hogy azt a nagy erőt, azt a nagy közösségi csodát, amit látunk, kikezdje, és szép lassan elkezdje felőrölni.

Milyen törekeny a hívők egysége! Itt ketten ugyanúgy tesznek, mint bárki más. Ugyanúgy örvendeznek - látszólag! - mint bárki más. De mindeközben a szívüket eluralja a méreg, amely elkezd kiömleni onnan. Pontosan tudjuk, hogy így hullik szét az egység az emberek között. Pontosan tudjuk, milyen romboló mindez.

De még mindig mondhatod, hogy rendben, értem, ezzel együtt aránytalan, hogy meg kell halniuk, illetve elfogadhatatlan, hogy Isten ítélete éri el őket. És ezért látnunk kell még valamit, amire Péter így utal: *"Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek."* Azt is mondja, hogy a Szentléleknek hazudtak, illetve: *"Miért egyeztetek meg abban, hogy próbára teszitek az Úr Lelkét?"* Nos, ezeknek a szavaknak a súlyát, valamint az ítéletnek a súlyát csak akkor érthetjük meg, ha meggondoljuk, hogy **milyen körülmények között hazudott a házaspár Istennek.** Ha meg akarjuk ragadni, valójában mi történt ezen a tragikus napon, valamint meg akarjuk ragadni, hogy hogyan világít ránk a Szentlélek ezen keresztül, tovább kell lépünk a harmadik témára: Isten jelenléte.

3. Isten jelenléte közöttünk

Azt mondtuk, hogy az a három téma, szempont, amire rávilágít a Szentlélek az Ige alapján a mi életünkben, összetartoznak. Valójában ez a harmadik dimenzió, Isten jelenléte az, ami magyarázatot ad mind a rendkívüli egységre, mind a súlyos ítéletre. Hogyan van jelen Isten a gyülekezetben?

Többször beszéltem már arról, hogy Isten Szentlelke Isten népe történetének során időszakosan intenzívebben, erősebben árad ki, mint máskor. Ezeket az időszakokat nevezik lelki ébredésnek. Egy ilyen lelki ébredés, lelki megújulás kiterjedhet egész népekre, kontinensekre, de van, amikor csak egy közösséget, egy települést érint. A lelki ébredés mindig Isten népén belül kezdődik, de sohasem áll meg annak határainál. Jellemzője, hogy Isten jelenléte sokkal intenzívebben adatik, mint ahogy korábban

ismerték. Ezzel az intenzitással együtt jár a meglátogatott közösség bűnbánata: mély szomorúság, gyakran fájdalom közepette szembesülnek tagjai istentelenségükkel, hűtlenségükkel, és azzal, hogy teljesen elveszettek Isten kegyelme nélkül. Ugyanakkor, amint ebben a mély elveszettségben, bűnismeretben vannak, egyre ragyogóbb és dicsőségesebb módon jelenik meg Isten felfoghatatlan kegyelme és szeretete abban, hogy Jézus Krisztus halála és feltámadása által Isten megkegyelmezett nekik. Felfokozódik mindaz, amit eddig is tudtak: Isten nélkül elveszettek vagyunk bűneinkben, de Jézus Krisztusban Isten gyermekei lettünk. Mélyebb, sokkal mélyebb a fájdalom, sőt, néha a félelem az elveszettség miatt; és hatalmasabb, áradóbb, dicsőségesebb az öröm, amely átjárja a közösséget, amikor rájuk ragyog Isten szeretete Krisztusban. Azt tapasztalják, hogy a Szentlélek hatalmas erővel van jelen, Isten szinte megfoghatóvá válik, és gyakran megjelennek csodái, szabadítása az életükben. Erő árad, de ez a hatalmas erő nem áll meg a gyülekezet küszöbénél, hanem kiárad a társadalomra. Nem lehet nem tudomást venni arról, hogy Isten itt van és cselekszik. Megjelenik az egység, a szeretet soha nem ismert módon, a felelősség azok iránt, akik nem ismerik Istent. De, hadd hangsúlyozzam, mindez nem emberi buzgólkodás folytán, hanem a szuverén Isten különleges látogatása következtében.

Ilyen időszakban vagyunk Anániás és Szafira szomorú történetének idején. Az Úr megfoghatóan, érzékelhetően van jelen. A feltámadott Jézus a Szentlélek által nyilvánvalóan munkálkodik. A hívők szíve túlcserélődik a hálától, az örömtől, Isten kegyelmének áradásától. Emberek gyógyulnak meg, jelek és csodák történnek. Az Úr "ott sétál az utcán", letagadhatatlanul jelen van. Mindenki erről beszél, mindenki tudja, mindenki érzi - akár megnyílik Isten előtt, akár üldözi ezt az új mozgalmat. Ennek összefüggésében kell látnunk Anániást és Szafirát: ebben a helyzetben, amikor oly nyilvánvaló Isten szent jelenléte, amikor a hívők imádkoznak és megrendül a hely, ők hazudnak a Szentléleknek. Kicsit megcsúsztak? Megbotlottak? Nem. Valami hihetetlen mértékű kötözés volt a szívüket, ha ilyen nyíltan szembe tudtak fordulni Istennel. Ha valaki hazudik egyet az egyháznak - hát hazudott... De ha valakik Isten jelenlétének ilyen intenzív áradása közepette hazudnak Istennek, megvetik őt, nem állhatnak meg...

És ezért végül Isten jelenlétével kapcsolatban egy kérdés marad velünk: vágyjuk-e, kérjük-e, akarjuk-e a Szent Isten jelenlétét magunk között? Mert ez a jelenlét egyrészt hihetetlen áldásokat hordoz, másrészt hihetetlen veszélyeket hordoz. Sokat emlegetjük Isten jelenlétét... talán túl sokat is. Várjuk, hogy gyógyulást munkáljon közöttünk - és jól tesszük. Várjuk, hogy megújítson a vele való kapcsolatban - és jól tesszük. Várjuk, hogy kiáradjon közöttünk, tovább terjedjen általunk - jól tesszük. De Istennek ez a jelenléte, ez a látogatása sokkal több, mint amire jó vágyaink irányulnak. Istennek ez a jelenléte megolvasztja a szívünk - és önzetlenné tesz az anyagiakkal. Várjuk-e ezt is? Istennek szent jelenléte nemcsak gyógyulást hoz - hanem el is veszíti a kétszínűeket, azokat, akik csak látszólag haladnak vele, de a szívükben mást helyeznek előtérbe. Akarom-e én ezt? Isten jelenléte félelmet ébreszt - vajon én nemcsak lubickolni akarok egy kicsit "jelenlétében"? Isten jelenléte olyan szinten változtatja meg a közösséget, hogy az ellenállást vált ki, üldözést fog elszenvedni. Kész vagyok-e erre Jézusért?

Gyakran tesszük fel a kérdést: milyen gyülekezet szeretnénk lenni? A közösségünk mélységére, a bűn valóságának elismerésére, Isten jelenlétének megnyilvánulására nézve. És valószínű, hogy szépen el tudjuk mondani, hogy mi lenne nekünk jó. Egy kis közösség, amely megtart és inspirál; egy kis bűnismeret, hogy változzak úgy, hogy attól rendben legyek magammal; egy "jó kis jelenlét", amely vigasztal, feldob, erősít... De most egy másik kérdést tegyünk fel annak világosságában, ahogy Isten megjelent az első gyülekezet életében: milyen gyülekezetnek szeretne ő minket látni? Milyen gyülekezetté szeretne bennünket Jézus formálni? Milyen lehet az a gyülekezet, amelyért Jézus, az Isten Fia meghalt a kereszten? Milyen emberek, milyen közösség volt előtte, amikor kitarzott a kereszten?

Igen, ő egy olyan közösséget, olyan gyülekezetek millióit látta maga előtt, amelyek beteljesednek az Úr jelenlétével. Ahol megosztják életüket egymással, ahol hűségesen és őszintén fordulnak hozzá, és ahol jelenléte egyszerre hordoz áldást és tölt el tiszteletteljes félelemmel. Ahol egyszerre fakad fel kegyelme és szeretete feletti öröm, és szentsége iránt való tisztelet és magasztalás. Erre vágyott a kereszten, ezt munkálja most Szentlelke által, miközben az Atya jobbján ül. Ránk bocsátja világosságát, megvizsgál, arra hív, hogy mi is vágyjuk, amit ő vágyott. Kérjük jelenlétét, kérjük Szentlelkét, nem azért, mert az olyan könnyű, hanem azért, mert így őt magát kapjuk. ÁMEN!

Lovas András